

МІСТЕЦЬ

№2 (89) Грудень 2021 р.

Газета Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука

З Новим роком і Різдвом Христовим!

Шановні студенти, викладачі, колеги! Ми прожили не простий, але багатий на творчі здобутки і події рік. Маємо бути певними, що будь-які труднощі є плінними.

Нехай ці світлі свята сповнять наші серця радістю й новою надією, принесуть у кожную родину мир і злагоду, добробут і затишок!

Зичу всім вам міцного здоров'я, творчого натхнення, здійснення найсмівливіших планів, задумів, бажань та мрій! Хай 2022-й буде щедрим на нові перемоги!

Бажаю всім щастя, оптимізму, успіхів!

Зустрічаймо веселі свята!

*В.о. ректора,
заслужений художник України
Оксана ПОЛТАВЕЦЬ-ГУЙДА*

Вітаємо з призначенням державних стипендій!

Для відзначення науково-педагогічних працівників за успіхи в розбудові вищої освіти Уряд схвалив постанову Кабінету Міністрів України №1174-р «Про заснування стипендії Кабінету Міністрів України за видатні заслуги у сфері вищої освіти».

Документом засновуються 300 довічних стипендій Уряду України.

Кандидати на призначення стипендій обиралися вченими радами відповідних закладів вищої освіти державної форми власності з-поміж науково-педагогічних працівників. Зазначено: стипендіати зробили особистий вагомий внесок у забезпечення розвитку вищої освіти. Крім того, сумлінно протягом багатьох років на високому науково-теоретичному і методичному рівні здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти. Зазначено Постановою також і те,

що стипендіати досягли сімдесятирічного віку та працюють у державних ЗВО за основним місцем роботи.

Серед викладачів нашої Академії, яких відзначено згідно з означеною постановою Кабміну України та відповідно до постанови вченої ради КДАДПМД імені Михайла Бойчука наступні достойники: доцент кафедри художнього текстилю і моделювання костюма Василь Дмитрович Андріяшко, професор кафедри художньої кераміки, дерева, скульптури та металу Петро Петрович Печорний, доцент кафедри художнього текстилю та моделювання костюму Олена Василівна Феоклістова.

Ректорат, колектив та студенти нашої Академії щиро вітають достойників із присудженням стипендій.

ВЛ. ІНФ.

Засніжило

*Так несподівано, немов за мить
Знов випав сніг:*

*летить, мете, кружляє...
Свічки-тополі врізались
в блакить,
І сніг, як віск по стовбурах
стікає...*

*Там нагорі, поміж пухких хмарин
Янголик-жартівник
чомусь сьогодні
Скидає пил торішній із пір'їн,
Готуючись до свята Великодня.*

*Засніжене мереживо гілок
Зігнулося, і дивляться у воду
На білім тлі*

червоні краплі глоду.

Юлія ПОЛТАВСЬКА

Справжнім подарунком для учасників Романівського пленеру 2021 року став буклет, присвячений роботі й відпочинку студентів Академії в селі Романівка, що на Житомирщині.

В цьому виданні безліч яскравих фотографій, цікаві й змістовні тексти, вірші видатного романівця Максима Рильського.

Учасники пленеру поділилися своїми спогадами, розповіли про дні, проведені на живописних берегах Унави.

ВІТАЄМО!

Відповідно до Наказу №1290 Міністра освіти та науки України С.М. Шкарлета від 30 листопада 2021 року «Про рішення питань присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» затверджено рішення вченої ради Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені М. Бойчука. А саме:

- про присудження проректору з наукової та міжнародної діяльності нашої Академії С.В. Чирчику звання професора кафедри теоретичних дисциплін і професійної освіти;
- про присудження деканці факультету декоративно-прикладного мистецтва нашої

Академії А. А. Руденченко звання професора;

- про присудження вченого звання доцента кафедри рисунку Я.В. Логінському;
- про присудження вченого звання доцента кафедри монументально-декоративного і сакрального мистецтва Р.І. Петруку.

Шановні колеги прийміть найкращі вітання з нагоди

обрання вас на високі і відповідальні посади. Переконані, що ваші фахові якості завдяки творчому досвіду наукової і педагогічної роботи, душевна енергія та цілеспрямованість й надалі слугуватимуть розвитку вітчизняного мистецтва. Бажаємо Вам здоров'я, добра, людської особистої енергії під час втілення цікавих проєктів на терені нашої

Альма-матер! Впевнені, що власні нові призначення ви сприйматимете як вияв прихильної довіри і водночас як велику відповідальність за тих, хто працює й вчиться поряд з вами!

*З повагою, адміністрація,
колеги та студенти Київської
державної академії
декоративно-прикладного
мистецтва і дизайну
імені М. Бойчука*

Прекрасного навколо багато

... Напередодні новорічних свят у холі КДАДПМД імені Михайла Бойчука зустрічали юних відвідувачок. Вчений секретар Людмила Костенко запросила на гостини київських школярів, які цікавляться життям нашої Академії. Між іншим, вона та дівчата брали участь у зйомках нового відеофільму про нашу Альма-матер. Але про все по порядку.

Як по-святковому зустріти дівчату? Про що розповісти під час зворушливої розмови? Для Людмили Анатоліївни, яка, як науковець з етнографії, вивчає святкові звичаї та обряди, ця тема з розряду цікавих.

Майстер-клас, який провела Л. Костенко, було присвячено виготовленню українського пряника.

– Полтавського, – уточнює Людмила

Анатоліївна і розповідає про спеціальну форму для випічки, про склад солодкого тіста для медяників, про спеції, що додаються до в'язкої маси з борошна. Імбир, гвоздика, кориця, ваніль. Нехай смакує дівчата. Адже діти привчаються й таким чином змалку до народних традицій.

Як думаєте, які пряники за звичаєм дарували на Полтавщині хлопчикам? У формі красивого коня. А дівчаткам? Як кажуть, в образі граційної пані. Зазначимо, медяники – традиційне українське фігурне печиво, яке випікали з різної нагоди. Зокрема, і до Дня святого Миколая (це так звані «миколайчики»), на Різдво і не тільки до цього свята, зрозуміло.

– Українська культура, – наголошує Людмила Костенко – основа стійкого сус-

пільства. Маємо день у день пропагувати основи народознавства серед студентів Академії та у закладах середньої освіти.

– Прекрасного навколо багато. Варто лише придивитися. Цю думку почув від режисера відеоознімальної групи, яка готує до випуску фільм про будні і свята нашої Академії.

Віктор ЗАДВОРНОВ

Щоб скарб народний зберегти

**«Ми поєдналися у Спілку
Щоб скарб народний
зберегти,
Щоб не згасала
творча гілка, —
Ми поєдналися у Спілку,
Щоб часу плин
перемогти.
Дух творця, Майстра
житиме вічно»**

**Степан ГАНЖА, килимар,
заслужений майстер народної
творчості України, член
НСМНМУ, лауреат Національної
премії імені Тараса Шевченка.**

Чим живе НСМНМУ сьогодні? Євген Шевченко — один з засновників Національної спілки майстрів народного мистецтва України, секретар її великої ради, голова на той час Київського осередку цієї спілки, член Національної ради Конгресу української інтелігенції Київщини. Сьогодні Євген Ігорович — голова НСМНМУ.

Натхненний хист різьбяр Є. Шевченка запаливав ентузіазмом інших. Євген Шевченко — організа-

Закінчення. Початок у №1(88)

тор виставок, різних мистецьких заходів, як керівник спілчанського загалу й дослідник народної творчості. Немало спілчанських і громадських обов'язків. Працював над історико-етнографічним дослідженням «Українське ложкарство». «У Євгена Ігоровича Шевченка, читаємо у матеріалі Ліни Майби (журнал «Українська культура» №3 за 1995 рік), немало спілчанських і громадських обов'язків. Проте на свій вітвар він поклав ще й нелегку ношу — відродження давнього промислу. Без цього не уявляє подальшої долі, як і всі, хто його зблизка знають, не уявляють Шевченкової особистості без українського і, певно, світового ложкарства. Щаслива людина, котра віднаходить у житті власну стежину, що виявляється планетарно значимою...».

Пригадує, як Національна спілка майстрів народного мистецтва України влаштувала у 1995 р. Всеукраїнський симпозиум-практикум з гончарства «Бубнівська кераміка» на Гайсинщині (Вінницька область).

Як зазначав з нагоди 20-ліття від дня заснування НСМНМУ народний художник України Андрій Бокотей, ідея заснування Спілки «вироблена поступальною логікою культурно-мистецького процесу в історичний період відродження української державності. Наявність великого творчо-особистого ресурсу серед вітчизняних майстрів народного мистецтва вимагала спеціального організаційного ядра, з яким можна було ініціювати виставкові, видавничі та творчо-культурологічні проекти як локального, так і загальнонаціонального та міжнародного характеру. Ініціатори Спілки не

лише проявили волю до такої корпоративної консолідації, але й зуміли підготувати спільність і органи державної влади... Зросли кількості комплексних заходів з популяризації визначних феноменів української етнічної культури, випуск монографій, альбомів з представленням феноменів українського народного мистецтва,

підготовлено науково-популярні фільми про визначні митців...».

Перший голова Спілки Володимир Прядка, і нинішній її очільник Євген Шевченко згуртували довкола організації фахівців, етнологів, мистецтвознавців, дослідників народного мистецтва, істориків, які скеровують мистців до творчих пошуків. Фундаторами Спілки на початку 1990-х років, вважають сучасні мистецтвознавці, була вибудована принципово правильна стратегія розвитку народно-мистецької галузі.

Наша розмова з нинішнім головою НСМНМУ Євгеном Шев-

ченком стосувалася історичних тем про заснування та подальшого функціонування Спілки. Євген Ігорович віддає належне організаторському таланту Володимира Прядки, з якими вони разом вибудовували правильну стратегію розвитку народно-мистецької галузі. А вже після розпаду союзу країни перед українцями постала глобальна проблема: чи бути успішною нацією у світовому контексті,

тупають за збереження унікальної у світовому контексті світової культури, збільшення випуску вітчизняної художньої продукції із умовою неодмінного підвищення їх національної виразності й художньо-естетичного рівня, розширення асортименту шляхом розробки цікавих нових і відновлення традиційних зразків.

Серед тих, кого називає Євген Шевченко як кращих з народних майстрів письменник, художник, травник Іван Просяник, майстриня-лялькарка Тетяна Федорова, різьбяр Василь Загородній, гончар Яків Брюховецький, До речі, останній є організатором музею гончарства у м. Васильків, що на Київщині на честь майстра гончарної справи Григорія Денисенка. Серед тих, хто представляє молоде покоління Спілки Євген Шевченко називає викладача нашої Академії Леоніда Нагірняка, Сергія Тодорчука, учасників визволення Донбасу від російських загарбників Євгена Поступайла, Юрія Нечая.

Не забігатимемо наперед, прогнозуючи хід подій, та очевидно: за ці роки Є. Шевченку вдалося об'єднати, згуртувати українських майстрів прикладного мистецтва в одну професійну родину, багатьом з них надано допомогу вижити у непростих ринкових умовах, багатьом творчо утвердитися. Піклуватися про долю інтелектуального потенціалу держави, ось яке завдання перед собою ставлять члени НСМНМУ. Вдалося створити життєспроможну громадську організацію, яка функціонує за своїми канонами. Не так вже мало. «Навряд чи хто зробив би більше», кажуть ті, хто стоїть плече-у-плече разом з Євгеном Шевченко.

Віктор ЗАДВОРНОВ

НАОДИНЦІ З ІДЕЯМИ

Spivakovska ART: EGO culture-center відбулася виставка його робіт, які створені під впливом творчих вражень від перебування в Італії та Чехії. Саме там молодий талант знайомився з класичним мистецтвом. У полі зору художника — твори живописців італійського Ренесансу, арнуво Альфонса Мухи тощо.

— Художній талант не відділений від мене як особистості. Вважаю це результатом моєї роботи автомобільним дизайнером. Вдень я конструюю, якщо дозволите, малюю автомобілі, а у нічні часи пишу картини. Мистецтво дає мені можливість залишатися наодинці зі своїми ідеями, — стверджує Макс.

Випусник нашої Альма-матер, який до сьогодні є бажаним гостем на кафедрі промислового дизайну та комп'ютерних технологій (ПДКТ) Макс Шкіндер. вже понад сім років працює в компанії McLarenAutomotiv. Активно займатися дизайном — це його творче кредо. Влітку цього року в Києві в галереї

ВМІННЯ ТВОРИТИ

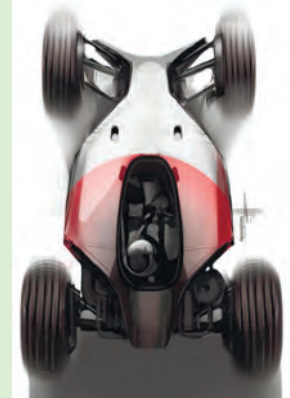
Завдяки чому випусник нашої Академії став дизайнером електричних гіперкарів?

Ні промисловість колишньої Югославії, ні машинобудівна індустрія сьогоднішніх республік, які було створено через розпад колишньої федерації, не були помітними серед автовиробників світу. За єдиним винятком. Далі мова про Rimac Automotiv — фірму, засновником якої є підприємець з Хорватії Мате Рімац. Хоча ця компанія не випустила жодного автомобіля, але про її успішну діяльність свідчать низка новин з всесвітньої інформаційної мережі.

Акціонерами Rimac Automotiv з містечка Велико Трговішче стали Porsche (24%) і Hyundai (14%) зазначено у фірмовому прес-релізі. А до процесу надання інжинірингових послуг Rimac приєдналися, крім акціонерів відомі фірми Aston Martin, Honda, Nissan, Renault тощо. Остання новина стосувалася можливого залучення Bugatti до фірми, що належать до консорціуму VWGroup.

Після укладання угоди новий власник скористається фаховою підготовкою стиліста Святослава Конаховського. Випусник КДАДПМД імені М. Бойчука вже встиг зробити собі ім'я серед спеціалістів із стайлінгу у сфері автомобільної та мототехніки. С. Конаховський має досвід роботи у компаніях KTM (Австрія) та CFMoto (Китай), яка створює гібриди мотоциклів і автомобілів.

Вміння творити нові зразки мототехніки, що народжується завдяки поєднанню інжинірингу, естетики та функціональності, дозволило Святославу Конаховському використовувати у роботі власний неповторний творчий почерк. Завершується стадія омологаційних (приведення товару до відповідності спеціальним стандартам) тестів першого серійного Rimac, що є унікальним з точки зору машинобудівної технології, так і експлуатаційних характеристик. Також до уваги беруться зовнішній дизайн, екстер'єр та інтер'єр транспортного засобу. Отже, як зазначають колеги С. Конаховського, у подальшому буде привід розповісти про успіхи випусника нашої Академії.

За інформацією, наданою кафедрою ПДКТ

ПЕРШИЙ СЕРЕД СЕМИ ТИСЯЧ ПРЕТЕНДЕНТІВ

Доцент кафедри промислового дизайну та комп'ютерних технологій Сергій Поповіченко займається таким видом мистецтва, як військово-історична мініатюра. А саме — він художник, який за допомогою розпису вдихає життя в мініатюрні фігурки воїнів різних епох та народів. Висота зроблених фігур у межах від 54 до 200 мм. Інколи необ-

хідно створювати масштабні діорами з імітацією ландшафтів та архітектури. Від художників-мініатюристів вимагається досягнення максимальної реалістичності та деталістичності розпису. В цьому році на рейтинговому інтернет-ресурсі puttyandpaint.com Сергій надійно перебуває на першому місці серед понад 7000 авторів мініатюр.

КИЇВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ ІМЕНІ МИХАЙЛА БОЙЧУКА

З Новим 2022 роком!

січень

Наталія ШАТАЛІНА

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
						1	2
1	3	4	5	6	7	8	9
2	10	11	12	13	14	15	16
3	17	18	19	20	21	22	23
4	24	25	26	27	28	29	30
5	31						

лютий

Михайло КИРИЧЕНКО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
5		1	2	3	4	5	6
6	7	8	9	10	11	12	13
7	14	15	16	17	18	19	20
8	21	22	23	24	25	26	27
9	28						

березень

Оксана ПОЛТАВЕЦЬ-ГУЙДА

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
9		1	2	3	4	5	6
10	7	8	9	10	11	12	13
11	14	15	16	17	18	19	20
12	21	22	23	24	25	26	27
13	28	29	30	31			

квітень

Опанас ТИТЕНКО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
13				1	2	3	
14	4	5	6	7	8	9	10
15	11	12	13	14	15	16	17
16	18	19	20	21	22	23	24
17	25	26	27	28	29	30	

травень

Яна АНТОНОВА

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
17						1	
18	2	3	4	5	6	7	8
19	9	10	11	12	13	14	15
20	16	17	18	19	20	21	22
21	23	24	25	26	27	28	29
22	30	31					

червень

Олена ДОВГАНЕНКО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
22			1	2	3	4	5
23	6	7	8	9	10	11	12
24	13	14	15	16	17	18	19
25	20	21	22	23	24	25	26
26	27	28	29	30			

липень

Лідія ГОЛЕМБОВСЬКА

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
26					1	2	3
27	4	5	6	7	8	9	10
28	11	12	13	14	15	16	17
29	18	19	20	21	22	23	24
30	25	26	27	28	29	30	31

серпень

Оксана ТИТЕНКО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
31						1	2
32	3	4	5	6	7	8	9
33	10	11	12	13	14	15	16
34	17	18	19	20	21	22	23
35	24	25	26	27	28	29	30

вересень

Руслан КУТНЯК

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
35				1	2	3	4
36	5	6	7	8	9	10	11
37	12	13	14	15	16	17	18
38	19	20	21	22	23	24	25
39	26	27	28	29	30		

жовтень

Віктор ЛЕВЧЕНКО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
39						1	2
40	3	4	5	6	7	8	9
41	10	11	12	13	14	15	16
42	17	18	19	20	21	22	23
43	24	25	26	27	28	29	30
44	31						

листопад

Максим МАПИЛЬО

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
44		1	2	3	4	5	6
45	7	8	9	10	11	12	13
46	14	15	16	17	18	19	20
47	21	22	23	24	25	26	27
48	28	29	30				

грудень

Валерій ФЕДІЧОВ

Т	ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
48				1	2	3	4
49	5	6	7	8	9	10	11
50	12	13	14	15	16	17	18
51	19	20	21	22	23	24	25
52	26	27	28	29	30	31	

ВИСТАВКА ВИКЛАДАЧІВ КАФЕДРИ РИСУНКА

За давньою традицією, яку зберігають викладачі кафедри рисунка нашої Академії, у стінах просторого кабінету розгорнуто експозицію нових творчих робіт, авторами яких є педагоги.

Серед представлених робіт – романтичні пейзажі, виконані в різній техніці: Валентин Сергєєв «Осінній етюд» (кулькова ручка), Олеся Варкач «Різдвяний вечір у Седневі» (акварель, біла туш), Олексій Базилевич «Ніч у місті» (олівець), Олександра Кирилова триптих «Чарівна Чорногорія», Аркадій Трубніков «На Замковій горі»

(п. о.), Віктор Гаранін «Український пейзаж» (пастель). Всі роботи різняться настроєм, колоритом, особистою манерою виконання. Ще одну пастель «Спогад» представив на суд глядача завідувач кафедри рисунка Василь Шпак.

Порадували всіх яскравими фарбами своїх натюрмортів Михайло Кириченко «Осінній натюрморт» та Яна Антонова «Осінні айстри».

Володимир Прядка, закоханий в українську історію, вразив всіх живописним літописом трагедії з життя нашого народу, не великою, але монументальною по своїй суті роботою «Загибель Батурина», а Віктор Коновал, як завжди, продемонстрував сучасний підхід до виконання скульптури.

Без сумніву, надзвичайно важливо, щоб студенти могли наочно вчитися у своїх педагогів не лише під час занять, а й завдяки мистецьким заходам, що відбуваються на кафедрах і у виставкових приміщеннях Академії.

ВЛ. ІНФ.

Літо – творча пора

Це – кредо і девіз студентів Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука.

З перших днів навчання майбутніх художників заохочують до творчості і цьому, безумовно, сприяють виставки, що відбуваються у навчальному закладі.

Цьогоріч, як і в минулі роки, виставкова галерея Академії розчинила двері всім, хто прийшов подивитися на твори живопису, графіки, декоративно-прикладного мистецтва студентів обох факультетів, всіх курсів і спеціалізацій.

Порадували портретисти, саме вони отримали найвищі нагороди, різноманітністю відзначалися пейзажі – від маленьких етюдів до закінчених самодостатніх композицій.

Чудові роботи: керамічні твори, художнє дерево, декоративний розпис і емалі. На жаль, графіку було представлено дуже обмежно, але роботи, що отримали нагороди, гідні позитивних відгуків, які пролунали з вуст членів журі.

У виставці взяли участь 39 авторів. У номінації «Живопис» місця розподі-

лилися наступним чином: I місце – Мілов Микола (II курс МСМ); II місце – Сергєєва Дар'я (IV курс МДЖ-2); III місце – Голуб Юлія (III курс СЖ).

У номінації «Графіка» – II місце – Музиченко Дар'я (II курс ГД-3); III місце – Шатило Кіра (IV курс ХК).

А у номінації «Декоративно-стильове вирішення» I місце посіли відразу два претенденти – Мельникова Анна (IV курс МДЖ-1) та Обозова Ярослава (III курс ХК); II місце – Шумейко Ніка (IV курс МДЖ-2); III місце – Бахматов Пантелей (III курс ХДДС).

Дипломи отримали: Д. Левандовська, О. Солон'єва, Д. Сергєєва, Т. Холошенко, К. Рубанов, А. Мельникова, К. Дорогутіна, К. Смирнова, Л.-Є. Мар'тинюк, Ю. Сав'юк, Є. Данилюк, А. Багрій, П. Шевченко, Ю. Передерій, К. Шатило, М. Саградян, С. Вербицька, А. Кривенко.

І хоча виставка відбувалась в самий розпал зимової сесії, яскраві студентські роботи надихали і учасників експозиції, і членів журі, серед яких були знані художники, і поціновувачі талантів молодих митців.

Саме з першої участі у виставках починається великий і довгий шлях

творчої людини, майбутнього художника, дизайнера, члена творчих спілок.

Опанас ТИТЕНКО,
доцент кафедри живопису

ПОЗА ЧАСОМ

«За мною, читачу! Хто сказав тобі, що немає на світі справжнього, вірного, вічного кохання?.. За мною, мій читачу, і тільки за мною, і я покажу тобі таке кохання!»

Саме ця думка письменника Михайла Булгакова згадується, коли переступаєш поріг тихої, затишної виставкової зали, що розташувалася в історичній будівлі Києво-Печерської лаври. Тут все дихає любов'ю. Любов'ю до історії, літератури, любов'ю до старовинної київської архітектури, чудових ландшафтів міста, пластичних вигинів вулиць, широчіні площ...

Аркадій Трубніков, а саме про його виставку «Поза часом» у галереї «Печерська» йде мова, – справжній Майстер урбаністичного пейзажу. Але цей пейзаж – ностальгійний, загадковий, наче вкритий патиною часу. Реальний чи фантазійний? Мабуть, цим роботам притаманні історичні риси й легка, майже невагома, але безмежна уява художника. І ми бачимо вершників, які стрімко мчать в середньовічних строях засніженим київським урвищем, старовинні карети, перші трамваї, старовинні ліхтарі. Автор прискіпливо зображує навіть дрібні, майже непомітні глядачеві деталі, віддаючи данину видатним попередникам Джованні Каналетто, Паоло Панніні, Джованні Баттіста Піранезі, Антоніо Джолі, Мікеле Марієскі та своїм викладачам Ленінградської (Санкт-Петербурзької) академії мистецтв.

На полотнах митця – замріяні пагорби Києва, стрімкий Андріївський узвіз з «Замком Річарда», пам'ятник Святому Володимирі, будинок Турбіних (Булгакова), ланцюговий міст через Дніпро, який залишився лише на сторінках «Білої гвардії» та вицвілих листівках позаминулого століття. Ці роботи об'єднують драматичний, тривожний, хвилюючий стан природи.

Не можна обійти увагою літературні уподобання Аркадія Трубнікова. Без сумніву, це творчість Михайла Булгакова. Персонажі «Майстра і Маргарити» постають перед зором глядача: «Ієшуа та Левій Матвій», триптих «Політ Маргарити», «Ієшуа перед Пілатом», «Маргарита перед балом». Окремо хочеться згадати пейзажі, які написав Аркадій Трубніков, надихнувшись цим твором – «Голгофа», де утворене вершинами, вартовими, натовпом зловісних і співчуваючих, страшними хрестами на горизонті та природним ландшафтом коло, тримає глядача у напрузі, зосереджує його увагу на трагічності сюжету. І, безумовно, «Єршалаїм» – місто, яке чи то існує, чи то мариться. Воно, як міраж під безкрайним небом. Художнику вдається передати передчуття загрози, майбутньої трагедії, що неминуче станеться в

цьому священному і проклятому місті. Згадуючи слова поета Срібного віку Костянтина Бальмонта, про це полотно хочеться сказати його словами: «втомлена ніжність, безмовний біль, печаль, безвихідь горя, безгласність, безмежність, холодна височина, далечінь обриву...». Це місто поза часом, поза розумінням, поза реальністю...

І відносно нова тема для художника – сюжети, присвячені творам Вільяма Шекспіра. Ми можемо побачити «Гамлета і Гертруду» під час непростой розмови сина і матері, триптих «Ромео та Джульєтта» та «Гамлет і Офелія». В цих полотнах помітна любов автора до слова великого драматурга, до історичної точності зображення, і, безумовно, велика повага до сюжету.

Як каже сам автор робіт, всі ці твори – лише заспів до чогось більшого. Але та любов і повага. з якою написано кожен з них, викликає захоплення у багатьох поціновувачів творчості митця. Не даремно на відкритті виставки прийшли учні Аркадія Трубнікова й відбулося обговорення представлених робіт.

Що ж, Майстре, творить! А ми будемо чекати нових сюжетів, нових зустрічей.

Юлія ПОЛТАВСЬКА

КОЛИ ПАМ'ЯТЬ Є НЕВМИРУЧОЮ

За традицією Національний історико-меморіальний заповідник (НІМЗ) «Биківнянські могили» спільно із студентсько-викладацьким складом нашої Академії проводять культурно-просвітницькі заходи, що присвячені пам'яті засновника нашого вишу Михайла Бойчука та репресованих художників-«бойчуків». Так сталося і цього дня. Студентки КДАДПМД імені М. Бойчука вирішили покласти до Міжнародного меморіалу жертв тоталітаризму 1937–1941 рр. букет пишних хризантем. Мета – таким чином згадати про невинно убієнних співвітчизників.

Биківнянський меморіал, який відокремлений від столичного Лісового житлового масиву, нас зустрів печальним вітром, що грав розлогим віттям у шумливому сосновому бору.

Захід відкрила заступник генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» Тетяна Шептицька. Вона охарактеризувала творчий шлях М. Бойчука у контексті естетичних пошуків початку ХХ століття та тих змін, що відбувались у тогочасному українському суспільстві. Тетяна Леонідівна зокрема нагадала, що школа Михайла Бойчука була унікальним явищем українського мистецтва ХХ століття, її представники шукали нових форм і методів у сфері живопису, прагнули повернутися до витоків української історії, традицій. Мета – надати національній автентичності загальносвіткового звучання. На жаль, життєвий шлях Михайла Бойчука, а також його найяскравіших учнів і послідовників завершився трагічно за підступних дій катів з

наркомоту внутрішніх справ (НКВС) колишнього СРСР.

Старший науковий співробітник НІМЗ Тамара Бойко розповіла про життєвий шлях Михайла Бойчука і його значення для української і світової культури, акцентуючи увагу присутніх на тому, що засновник нашої Академії та його прихильники творили нове українське мистецтво, шукали нові форми, концепції і ідеї і саме через це були знищені комуністичною владою.

...Як неодноразово наголошували учасники заходу, життєвий шлях М. Бойчука та багатьох його найяскравіших учнів закінчився у катівнях колишнього наркомоту внутрішніх справ СРСР, а їхні тіла за підступної методики приховування злочинів проти людства прихильниками тоталітарного режиму назавжди опинилися під віковичними деревами у прадавньому лісі.

Про те, що сталінські репресії означали не лише вбивство яскравих і талановитих художників, але й знищення цілої мистець-

кої школи, зазначив і представник Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука Віктор Задворнов. Він наголосив на необхідності доносити правду про Великий терор до сьогодшніх українців. В. Задворнов також окремо звернувся до присутніх на заході студентів нашої Академії із закликом вивчати ті дивом збережені крихти творчого спадку бойчуків, переосмислювати і впроваджувати їхні ідеї у власній подальшій творчості.

Культурно-просвітницький захід, присвячений пам'яті Михайла Бойчука та репресованих художників-«бойчуків», продовжився заупокійною молитвою за невинно убієнними, яку відправили ректор Київської Трьохсвятительської духовної семінарії о. Петро Жук та студенти означеної семінарії. Святий отець звернувся до присутніх з промовою, в якій зокрема зазначив: «Тоталітарний режим не сприймав кожного, хто думав, робив, творив не за радянськими ідейними канонами, де життя людини прирівнювалось до функціонування гвинтиків у механізмі великої державної машини. Представники цього режиму думали, що вбивство людини означає акт знищення її з віковичної пам'яті. Але вони глибоко помилялись. Вбивці загасили свічки таланту Михайла Бойчука і його соратників фізично, але життя митця не перебувало лише на фізичному рівні. І от сьогодні тих катів немає, тоталітарного режиму немає, а пам'ять про Михайла Бойчука і бойчуків є невмиручою».

Віктор НОВОБИЛИЧ

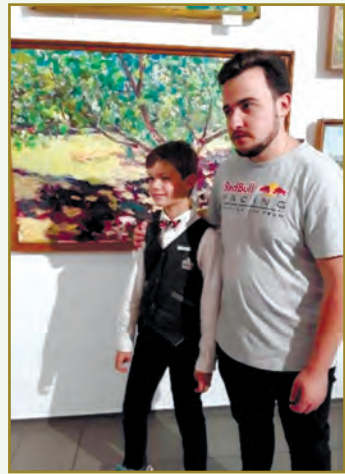

У калейдоскопі невідомого

Персональну виставку живописних робіт члена Національної спілки художників України, педагога Тараса Бойченка було відкрито 16 вересня 2021 року. У зв'язку зі сказаним хочу розповісти про людину, яка у перші миті нашого з ним знайомства викликала здивування, а вже нині – то й готовів.

Пригадую, як ми познайомились із скромним спокійним юнаком, який мріяв навчитися мистецтву художнього різьблення. На початковому етапі мені припали до душі цікаві композиції, які створював Тарас. Творча особистість Тараса Бойченка позбавлена загадковості. Вже з перших днів нашого знайомства він полюбив працювати з деревом. Натхненний хист різьбяр припав мені до душі. Часом я дивувався, як із заготовки різцем видовбується усе зайве. Поглядаючи на вправні руки майбутнього майстра, бачив, як він шукав свій мистецький стиль. Освоїв техніку різьби, знає інструменти – різці, технології з правлення і заточування інструменту. Щоб «вправне залізо» справно і довго вам слугувало, за ним потрібно правильно доглядати. І цього швидко навчився Тарас. На дотик сприймає можливості груші, клена, верби, берези, липи, осики. Такого багатства для тих, хто полюбив різьбярство, годі і шукати. Скульптурна пластика, що відрізняється лаконічною досконалістю і художнім оздобленням, швидко стала одним з улюблених ним занять різьбярством. Не мучити дерево, а різати вправно можуть одиниці, – повторюю своїм учням. І добре, що серед таких опинився Тарас Бойченко.

Примемною несподіванкою для мене стало запрошення на його виставку живопису, де

переважають полотна великих форматів, різноманітні за композицією, живописним рішенням картини. Авторське розуміння живопису вразило не лише мене, а і більшість відвідувачів експозиції. Помітив: в основі пейзажів Т. Бойченка чимало потаєного, як і у навколишній природі. В його творчості відкривається калейдоскоп невідомого. Роздивляючись картинами Тараса, не полишало незрівняне почуття: неначе мандруєш нашою Батьківщиною. І добре стає на душі глядача. Тож зичу молодому мистцеві подальших творчих здобутків, створення цікавих живописних образів, кольорових полотен, виявляючи добротну школу живопису.

Користуючись нагодою, бажаю сьгоднішнім студентам нашої Академії надихатися творчістю Тараса Бойченка та його молодих колег, щедро ділитися власними мистецькими талантами. А для цього варто працювати над розмаїттям тем, образів, колористичним вирішенням. Діліться своїми художніми здобутками у стінах рідної Академії та за її межами!

Іван ГУПІК,
член Національної спілки художників України

З ПЛЕЯДИ НЕСКОРЕНИХ

ПРО ВЕЧІР ПАМ'ЯТІ, ПРИСВЯЧЕНИЙ АЛЛІ ГОРСЬКІЙ

Під час заходу, присвяченого трагічній даті – піввіку від дня підступного вбивства (28 листопада 1970 р.) видатної художниці Алли Горської, учасники згадували не лише про цю непересічну особистість. 25 листопада п.р. читальна зала Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого пам'яті Алли Горської в НБУ ім. Ярослава Мудрого зібрала прихильників її таланту. Захід відбувався у форматі онлайн через пряме включення на сторінці фейсбук «Події на Грушевського,1». Він став продовженням циклу подій, присвячених шістдесятникам.

Алла Олександрівна Горська народилася 18 вересня 1929 р. Своє натхнення черпала із глибин української самотності. Увійшла в історію не тільки завдяки своїм неперевершеним картинам, а ще й як відома діячка суспільно-політичного руху.

З біографією А. Горської слухачів вечора пам'яті ознайомила завідувачка Музею шістдесятництва Олена Лодзинська. Алла Олександрівна плідно займалася мистецькою діяльністю. У 1964 р. у співавторстві з П. Заливахою, Л. Семікіною, Г. Севрук та Г. Зубченко створила в Червоному корпусі Київського університету вітраж «Шевченко. Мати». Проте доля твору є фатальною: його знищено адміністрацією закладу за вказівкою з боку партійного керівництва. Річ у тім, що запопадливі чиновники визначили цю роботу, як ідейно ворожу, «глибоко чужу принципам соціалістичного реалізму». Радянський режим не дозволяв працювати так, як вміла і бажала мисткиня. У квітні 1968 р. А. Горська поставила свій підпис під листом-протестом від 139 дія-

чів науки і культури на адресу тогочасних керівників СРСР у зв'язку з незаконними арештами і закритими судами над дисидентами.

Активною, енергійною, красивою побачив Аллу навесні 1949 р. Борис Довгань, тогочасний студент художнього інституту. «Пасіонарія», – подумав він, вражений яскравою особистістю. Чи міг припустити майбутній, а згодом відомий скульптор, заслужений діяч мистецтв України, що стане автором меморіальної дошки, присвяченої А. Горській, на будинку, що на вулиці Терещенківській, 35, де мешкала художниця. Цими спогадами поділилася дружина мистця Маргарита Довгань, журналістка-шістдесятниця, письменниця, громадська діячка.

Провідний науковий співробітник НІМЗ «Биківнянські могили» Тамара Бойко висловила захоплення постаттю та життєвим подвигом Алли. А вже А. Горська була серед організаторів і активним членом клубу творчої молоді «Сучасник» – центром українського національного життя в Києві.

Разом із поетом В. Симоненком та кінорежисером Л. Танюком зайшли у с. Биківня, що під Києвом, місце поховання замучених та розстріляних у катівнях НКВС, про що було заявлено до Київської міськради. Про ці факти нагадала заступник генерального директора з наукової роботи Національного історико-меморіального заповідника «Биківнянські могили» Тетяна Шептицька.

Учні Алли Олександрівни – нині відомі митці – Володимир Прядка, народний художник України, професор Київської державної академії декоративно-прикладного мистецтва і дизайну імені Михайла Бойчука, академік Національної академії мистецтв України, лауреат Національної премії України імені Т. Шевченка та Борис Бистров, скульптор станкової скульптури і малої пластики згадували про навчання під орудою Алли Горської. Вони розповіли про те, що вона ставилася до студентів: «як мати до дітей,

ніколи не сварила, наче підживлювала якимось творчим струмом, який був дуже потрібний не впевнені нам, майбутнім митцям».

А. Горська – з плеяди нескорених суворому радянському режиму. Вражали риси її характеру – безпосередність, щирість, доброзичливість і, звісно, жіноча краса. За висловом В. Прядки, Алла мала колосальний позитивний моральний вплив на студентів і зігривала їх душевним теплом настільки відчутно, що, приміром, він, Володимир Прядка, навчаючись на скульптора, обрав напрям творчості – монументальне мистецтво. Доля розпорядилася таким чином, що В. Прядка став автором пам'ятника на могилі А. Горської.

Художниця Наталія Полтавець, старша викладачка КДАДПМД імені Михайла Бойчука,

заслужена артистка естрадного мистецтва України, донька народного художника України

Віктора Полтавця, виконала пісню «Впали дві зірки» (муз. І. Шамо, сл. В. Курінського), яку присвятила пам'яті Алли Горської.

Чудовим подарунком стала участь у заході онуки Алли Горської та Віктора Зарецького – Олени Зарецької.

Учасники вечора пам'яті всебічно висвітлювали факти про яскраве та, на жаль, коротке життя талановитої, мужньої, не зламаної доньки українського народу.

Підготувала Тетяна СКИРДА,
головний бібліотекар
відділу обслуговування
користувачів НБУ
імені Ярослава Мудрого

